

Flores; albi, inodori, parvi, marcescentes, externe punctis rufescentibus adpersi, spatha tam florum quam foliorum oblonga, acuta, compressa, tenerrima, striis rufescentibus notata, cito marcescenti.

Semina; subrotunda, parum echinata, pedicellis brevibus instructa, pulpaque elastico-fibrosa nidulantia.

Obs. *Caulis vix 2-pollicum magnitudinem attingit, dum novas radículas in verticillum dispositas profert, supra quas folia, spathae, floresque nunc masculi, nunc foeminei, nunc utrumque sexum complectentes enaseuntur.*

Frequentissima in defossis Mexicanis, aquam undique obtgens. Floret Junio et Julio.

In honorem D. Joannis Jalambic, *Medicinae et Chyrurgiae Professoris, ingenuarum artium cultoris, plantarum americanarum scrutatoris indefessi, funesto fato ex vivis apud nos erepti.*—Cerv.

ORCHIDIANUM OPUSCULUM.

RINEMOSPERMAE. (1)

SEU

ORCHIDEAE. (*Gynand; Diandr. Linn.*)

Character universalis ex Decandolle. (*Sin. Flor. Gall. p. 168.*)

Perigonium petaloideum, ovario adhaerens, sexpartitum, laciniis irregularibus, 3-exterioribus, 3-interioribus, 5-superioribus florem quasi vere constituentibus, inferiore (*labello*) forma semper, directione saepius diversa; antherae 1-2, uni-adquadri-oculares, sessiles super stylum nunc ad apicem, nunc ad latus sitae: pollen in massam agglutinatum: stylus columnaris simplex; stigma orbiculare viscosum positione varium; capsula unilocularis trivalvis tricarinata inter nervos lateraliter dehiscens; semina numerosa scobiformia receptaculis tribus mediis valvis adnatis imposita; corculum ad basim perispermi carnosum.

(1) *Semina scobifomia.*

PARS I.

RINEMOSPERMAE HYPOGEAE.

SECTIO I. *Monandrae*.—Anthera loculis discretis, gynostemo longitudinaliter adnatis. Pollinis massae granulosae.—Herbae terrestres radicibus nunc fasciculatis, nunc tuberosis, tuberibus ovatis aut palmatis; foliis integris amplexicaulis: floribus bracteatis spicatis.

I. NEOTTIA.

Perigonium 6 partitum, laciniis 5—superioribus basi conniventibus apice liberis, labello basi ventricoso cucullis duobus in ovarium productis instructo: stylus acute appendiculatus: stigma terminales antice obliquum; anthera 2—ocularis postica:

1. NEOTTIA AURANTIACA.

Foliis omnibus ovatis vaginantibus, spicis oblongo—thyrsoides; perigonii urceolatis amplificatis; labello carinato, erecto.

Planta terrestris, bipedalis et ultra.—Radix tuberoso—fascicu-

lata; tuberculis oblongis pendulis, levi tomento tectis, odorem hircinum valide emittentibus.—Caulis cylindricus teres, articulatus, paululum striatus.—Folia ovata, ampla, lineata, vaginantia, alterna: vaginulae laevigatae, striatae, ad genicula caulis superpositae.—Flores spicato—terminales: spica oblonga, thyrsoides, magna, ad spiram contorta.—Bractee coloratae, membranaceae, extus pubescentes, magnitudine florum.—Perigoium urceolatum, flavum sicut et bractea; tomentosum 6—fidum, tribus laciniis superioribus connexis; duabus inferioribus parum diversis; labello carinato, erecto basi gibbo, concolore, exto tomentoso.—Anthera lineari—sagittata, bilocularis, insidens styli parti superiori. Pollen farinaceum, glutinosum album.—Ovarium inferum contortum. Stylus infundibuliformis, limbo oblique trifido. Stigma cavum, hemisphaericum glutine plenum in externa tubi parte antherae opposita. Vaginula alba, linearis depressa, apici tubi contra antheram incumbens.—Capsula ovata, unilocularis, trivalvis ad spiram disposita. Semina scobiformia.

Habitat in montibus propè *Vallisoletum*. Floret Junio et Julio. Vernacule *Cutsis*. Antiqui Michuacanenses radicibus superstitione abutebantur ad venerem concitandam.

2 NEOTTIA CINNABARINA.

Foliis omnibus lanceolatis; spicis conico—thyrsoides, compactis; perigonii urceolatis subtomentosis; labello erecto, apice reflexo.

Planta bi—aut tripedalis, terrestris elegantissima.—Radix tuberculis crassioribus pendulis, fasciculatis foetidis.—Caulis cylindricus pallido—rubens, articulationibus vaginulis foliorum tectis.—Folia lanceolata, lineata, vaginantia, sensim breviora, acuta.—Flores spicati, terminales. Spica conica—thyrsoides,

raliter torta.—Bractee coloratae, subtomentosae, acutae, perigonio breviores.—Perigonium croceo-carneum, urecolatum, gracile, incurvum, parum pubescens; laciniis intus lutescentibus approximatis, apice reflexis. Labellum concolor.—Reliqua ut in praecedenti.

Habitat propè *Irapaeum*, *S. Michael del Monte*; floret Augusto.
—Vernacule *Cutsis*.

3. NEOTTIA MICHUACANA.

Foliis ensiformibus nervosis; spicis secundis lanatis; perigoniiis ringentibus subtomentosis; labello sub-hastato, venoso.

Planta lanata, bipedalis, terrestris, odoratissima.—Caulis teres striatus, erectus, vaginulis foliorum omnino tectus.—Folia radicalia ensiformia, nervosa, laevigata vaginantia: caulina lanceolata, alterna, gradatim minora.—Flores thyrsoides, fragrantissimi, spica secunda lana argentea dense induta, dispositi.—Bractee longitudine florum, basi carnosae, amplexicaules, nervosae, acuminatae, marcescentes.—Perigonium luteum, ringens, extus parum tomentosum, laciniis 3 superioribus connatis, duabus lateralibus liberis obliquis; omnibus lineis longitudinalibus nigricatibus variegatis, apice reflexis. Labellum concolor, subhastatum, carinatum, venosum, intus basi lanatum, reflexum.—Gynostemum breve.—Anthera sagitata 2-ocularis postica.—Pollen farinaceum, lamellis quatuor sectum.—Ovarium contortum, extus lana tectum. Reliqua ut in Characterere generico.

Habitat in provincia Michuacana, juxta *Vallisoletum* praecipue versus *Jesus-del-monte*. Floret Octobri.

4. NEAETIA SULPHUREA.

Foliis radicalibus lanceolatis: spicis secundis; floribus confertis; perigoniiis hiantibus tomentosis: labello acuto, intus lanuginoso.

Planta sesquipedalis, tristis aspectu.—Radix tuberoso fasciculata ut in congeneribus.—Caulis cylindricus pallido-virescens, articulatus.—Folia radicalia lanceolata, glauca, vaginantia, nervosa, nerviis parallelis.—Squamulae caulinae membranaceae, amplexicaules, alternae, marcescentes.—Spica florum oblonga secunda; floribus confertis sensu diverso contortis.—Bractee membranaceae, acutae, nervosae, apice nigricantes.—Perigonium urceolatum, hians, sulphurei coloris, tomentosum; laciniis nerviis longitudinalibus virescentibus lineatis. Labellum concolor tomento lanuginoso intus ad basim vestitum.—Vaginula styli, gynostemumque brevius quam in praecedentibus.

Habitat simul cum ipsis; floretque mensibus autumnalibus.

5. NEOTTIA PAPULOSA.

Foliis radicalibus lanceolatis; spicis laxis, perigoniiis urceolatis papulosis; labello calcarato.

Planta terrestris gracillima.—Radix tuberosa, fasciculata, tuberibus pendulis sublanatis.—Caulis rubens, villosus, vix pedalis.—Folia radicalia lanceolata, lineata; caulina breviora vaginantia.—Flores alterni, spica laxa dispositi, bracteis rubris suffulti.—Perigonium urceolatum, erectum, rubrum; laciniis linearibus connatis, extus glandulis hyalinis indutis. Labellum concolor

papulosum, nectarium vero calceiformi, ad basim tubulatum.—
thera gynostemumque ut in congeneribus.

Habitat versus *Tritiziam* prope *Vallisoletum*. Floret Julio.

6 NEOTTIA MICRANTHA.

N. Foliis radicalibus ovatis; spicis spiralibus; floribus secundis, perigonii hiantibus, labello crenulato.

Planta terrestris, radice tuberosa ut in praecedentibus, fibrillis capillaribus ad originem caulis circumdata.—Caulis fistulosus, fissiformis, squamulis acutis vaginatus.—Folia radicalia ovata, basi caulem amplectentia.—Flores spicato-secundi; spica elongata spiraliter contorta.—Bractee membranaceae, lineares, acuminatae.—Perigonium album, laciniis tribus superioribus connatis, duabus lateralibus lanceolatis liberis. Labellum concolor, amplificatum, canaliculatum, reflexum, margine crenulato, undulato, delicatissimo.—Genitalia minuta, sicut et flores, disposita ut in congeneribus.

Habitat versus *Sancta Maria et Jesus* prope *Vallisoletum*, floretque Aprili.

Obs. *N. spirali*, *Pers* planta affinis. *L.*

N. micranta, floribus carneis, labello discolore variegato.

II. CRANICHIS

Perigonium resupinatum, subringens. Labellum fornicatum. Anthera Neottiae. (*Pers Ench. t. 2. p. 511.*)

7 CRANICHIS SPECIOSA.

C. Monophylla; radicibus fasciculatis; caule vaginato; floribus incurvis cernuis: labello discolore.

Planta terrestris, bipedalis et ultra.—Radix fasciculata, tuberculis oblongis, carnosis, subhyalinis, foetidis.—Folium unicum radicale lanceolatum, glaucum, caulem amplectens.—Caulis teres squalidus, membranis laceratis juxta basim, filamentisque rigidis tectus.—Squamulae caulinae membranaceae, vaginantes acutae.—Flores alterni, incurvati, bracteis lineatis praecincti.—Perigonium infundibuliforme, ringens, pallido carneum, recurvum, laciniis duabus internis brevioribus, omnibus lanceolatis basi conniventibus, ad apicem reflexis, lineis longitudinalibus rubris et ochreis alternatim dispositis, variegatis. Labellum amplificatum, venosum album, venis virescentibus ramificatum, limbo undulato.—(Genitalia ut in Neottiis).—Fructus ut in praecedentibus.

Habitat juxta praedium vulgo *del-Rincon*, prope *Vallisoletum*. Floret Majo et Junio.—Vernacule, apud Mexicanos *Atzauhli*. (*V. Hernand. T. 1. p. 335. ed Matr. De Tzauhli aquatica.*)

8. CRANICHIS TUBULARIS.

C. Aphylla; radicibus fasciculatis teretibus praemorsis; caule vaginato; floribus incurvis tubulatis; labello concolore.

Planta humilis terrestris.—Radix, tuberculis crasis, fasciculatis, praemorsis.—Folia radicalia.—(Nondum vidi in hac specie.)

Caulis cylindraceus, squalidus, vaginatus squamulis foliaceo-membranaceis, acutis.—Flores alterni, paululum incurvati, bracteolis pallescentibus cincti.—Perigonium tubulatum, pallido-carneum, hians: tubus incurvus, laciniis tribus externis subaequalibus, duabus internis angustioribus acutis, omnibus longitudine lineatis, nervosis, extus pubescentibus. Labellum ovatum, amplum, concolor, pendulum, limbo emarginato.—Genitalia basi laciniarum infime adnata.—Reliqua ut ni Congeneribus.

Habitat versus la cañada-del-Rincon, cum praecedenti, Floretque eodem tempore. Vern. *Acatzauhli*, seu *Tzauhli* arundinaceum (*Hern. t. 1. p. 236 ed. Matr.*)

III. SATYRIUM.

Perigonium ringens, foliolo superior fornicato. Labellum lineare, partitum aut subintegrum. Calcar breve, subinflatum aut nullum. Anthera Orchidis. (*Pers. Ench. t. 2, p. 506.*)

9. SATYRIUM VALLISOLETANUM.

S. Bulbis fasciculatis: foliis septemnerviis: floribus pellucidis: labello subdiviso erecto, lacinia media reflexa.

Planta terrestris, scapo aphylo.—Radix tuberosa, fasciculata, bulbis crassis oblongis, pendulis.—Folia radicalia ovata, lata, laevigata, septem-nervia, acumine reflexo terminata. Scapus teres, fuscus, villosus, squamulis foliaceis alternis vaginatus.—Flores laxae spicati.—(Habitus *Neottiae*). Perigonium 5 fidum, segmentis 3 superioribus in galeam connatis; 2 lateralibus divergentibus amplificatis; omnibus ferrugineo virescentibus, her-

baceis, extus pellucidis.—Labellum erectum concolor, obscure 3-lobum, genitalia amplectens, lacinia intermedia petaloidea, albidula, revoluta, tomento levi intus vestita.—Gynostemum clavatum, obtusum. Anthera postica bilocularis. Pollinis massae duae farinaceae apice congglutinatae Stigma obtusum, antice excavatum.—Germen inflatum, perigonio majusculum.—Capsula villosa, incurva, clavata, sulcata. Semina scobiformia.

Habitat prope *Vallisoletum*, juxta praedium de *Quinzeo*. Floret Majo.

IV. ORCHIS.

Perigonium personatum, 6-partitum, supra fornicatum, labello basi calcarato: stigma convexum anticum: anthera bilocularis terminalis. *Decand. Sin. Fl. Gall. p. 168.*

10. ORCHIS ENTHOMANTHA.

O. Labello biglanduloso quinque partito; laciniis linearibus revolutis; calcarea ovario longiore; foliis vaginantibus ovatis, quinque nerviis.

Planta terrestris, vix pedalis.—Bulbus solidus, subglobosus indivisus: radicales filiformes.—Caulis simplex, angulatus, erectus.—Folia ovata, rugata, alterna, vaginantia, nerviis quinque longitudinalibus.—Spica florum laxa Flores alterni, bracteis lanceolatis, carinatis involuti.—Perigonium lacteum, concavum, 5 fidum: tribus segmentis superioribus connatis; duobus lateralibus divergentibus acutis.—Labellum quinque-partitum, concolor, laciniis lineari-setaceis revolutis.—Gynostemum capitatum

conico ovatum, obscure bifidum. Anthera bilocularis supra excavata. Pollinis massulae duae obovatae, pedicelatae, lutescentes. Stigma cavum, intra duos loculos antherae hians.—Ovarium triquetrum, nonnihil contortum. Calcar sive Nectarium longissimum, filiforme, tubulatum, intra labellum et gynotesmum excavatum, duabus glandulis virescentibus versus faucem corniculi prominentibus.—Capsula ut in congeneribus.

Habitat prope *Vallisoletum*: florētque Julio et Augusto.

Obs. *Orchidi* 5 setae *Michauxii* planta parum affinis; characteribus plurimis sane diversa *L.*

a. *Orchis antomantha*, floribus herbaceis.—Prope *Vallisoletum*.

V. OPHRIS.

Perigonium 6-partitum, segmentis, patentibus, labello ecalcarato; Stigma convexum anticum; anthera bilocularis terminalis. (*Decand. Sin. Flor. Gall. p. 170*).

11. OPHRIS MACROSTACHYA.

O. Labello subrotundo concavo: segmentis perigonii patentissimis: spica florum elongata.

Planta terrestris, habitu gracilis.—Radix tuberosa, bulbo, unico oblongo, filamentis ad basim circumdata; radicae paulo incrassatae, Folium unicum radicali ovatum vaginans, uninerve: squulae foliaceae basim amplectentes.—Scapus tetragonus, longissimus, erectus. Flores spicati sessiles, conferti, bracteis li-

nearibus cincti.—Perigonium herbaceum, 5-fidum. Segmenta 3-exteriora ovata, patentia; duo lateralia angustiora lunulata. Labellum concavum subrotundum, concolor, obtuse acuminatum.—Gynostemum brevissimum. Anthera 2-ocularis ad apicem. Pollinis massulae duae minutissimae. Stigma non spectabile.—Capsula hexagona striata. Semina scobiformia.

Habitat prope *Jesus-del-monte*, juxta *Vallisoletum*. Floret Augusto.

Obs. *Rachidem graminearum* aemulatur scapus post lapsum florum.—*L.*

SECTIO II. *Dianthae*. Antherae duae distinctae laterales. Pollen conglomeratum.—Herbae terrestres, radicibus tuberosis, foliis vaginantibus integris, floribus alternis.

VI. CYPRIPIDIUM.

Perigonium 6-partitum: labellum inferum maximum obtusum, inflatum, calceolatum. Stylus appendiculatus. Stigma obtegens. Antherae 2-distinctae laterales basi appendice lanceolato instructae.

12. CYPRIPIDIUM IRAPEANUM.

C. Caule folioso: lobo styli subcordato, deflexo; labello segmentis perigonii brevioribus: fauce villosa auriculata.

Planta terrestris, tripedalis et ultra.—Radix tuberosa, tuberi-

bus magnis tum ovatis, tum oblongis, pendulis.—Caulis simplex, foliosus, articulatus, tomento lanuginoso indutus.—Folia ovata, alterna, vaginantia, tomentosa, acuminata, nervis plurimis longitudinalibus rugata: vaginulae ore ciliatae.—Flores axillares, penduli.—Perigonium cruciforme, segmentis ovato lanceolatis, membranaceis, nervoso-striatis, lutescentibus, tomentosis. Labellum duplex: primum subcordatum in formam cuculli apici gynostemi adnectitur, genitaliaque involvit: secundum majus scrotiforme, concolor, cavum, venoso-reticulatum, fauce villosum, cujus auriculae duae introflexae maculis coccineis sunt variegatae, à basi columellae ut in caeteris Orchideis procedit.—Gynostemum clavatum, auriculatum, carnosum, obscure 3-gonum, auriculis antheriferis. Stigma 3-angulare, infundibuliforme, glutinosum. Antherae duae hemisphaericae, biloculares, pedicello brevi ad auriculas gynostemi affixae. Ovarium elongatum, incurvum.—Capsula cylindracea, oblonga, obtuse hexagona, tomentosa, unilocularis, tribus placentis seminiferis linearibus. Semina scobiformia.

Habitat in montibus *Irapaci*, versus *Arumbaro*; floretque Augusto.—Vernac. *Flor del Pelicano*.

PARS II.

RINEMOSPERMAE EPIGEAE.

Anthera opercularis, bi- aut quadrilocularis terminalis. Pollinis massae cereaceae.—Herbae potius terrestres, bulbis aut tuberculis extra terram prodeuntibus; fibrillis radicalibus fasciculatis incrassatis.

SECTIO I. Anthera decidua, massulis quatuor divisa.

VII. CYMBIDIUM.

Perigonium 6-partitum; labellum inferum basi concavum-ecaratum stylo minime adnatum; stigma anticum; anthera opercularis decidua terminalis hemisphaerica, 2-vel-4-ocularis; pollen granulosum pedicello antico adfixum, (*Decand. Sin. Fl. Gall. p. 172.*)

13. CYMBIDIUM VEXILIFERUM.

C. Bulbo oblongo tunicato: foliis radicalibus lanceolato-ovatis: scapo triquetro multifloro: floribus segmentis perigonii patentibus: labello vexilliformi.

Planta terrestris, vix pedalis.—Radix tuberosa, bulbo unico oblongo tunicato, fibrillis capillaribus ad collum tecta: radiculae simplices vermiformes.—Folia radicalia, lanceolatoovata, nervosa, laevigata, vaginantia.—Scapus, triqueter, angulis, decurrentibus, floribus, spica diffusa ordinatis, cernuis. Bracteae lineares acutae, amplexicaules.—Perigonium herbaceo membranaceum, luridum, segmentis tribus externis latolanceolatis, duobus internis lineari-elongatis, omnibus patentibus, marginibus revolutis. Labellum magnum, ovatum, carinatum, purpureo-fuscum, ad marcescentiam nigricans, vexillum papilionacearum, aemulans, limbo integerrimo.—Gynostemum conico-incurvum, antice canaliculatum, ad apicem incrassatum, auriculis duabus carnosissimis foveam stigmatis concludentibus.—Anthera opercularis caduca. Pollinis massae quatuor ovatae, pedicello brevi glutinoso adfixae. Operculum petaloideum reniforme, biloculare, herbaceum.—Capsula primastica oblonga, 3 valvis, angulis acutis. Semina scobiformia.

Habitat in montibus Vallisoletanis. Floret Septembri.

VIII. MAXILLARIA.

Perigonium quinquefidum, segmentis subaequalibus falcatis supremo concavo. Gynostemum maxillaeforme incurvatum subcalcaratum. Labellum inferne canaliculatum, superne latum. Po-

llinis mussae bipartitae. (Syst. veget. Flor. Peruv. sec. cl. Swartz. p. 219.)

14. MAXILLARIA LILIACEA.

M. Radice tuberosa; foliis ensiformibus plicatis; floribus spatha vera tectis.

Planta subterrestris, liliacearum habitu.—Radix; bulbus solidus subglobosus, membranulis tectus, extra terram fere productus: radiculae breves cylindrico-flexuosae fasciculatae.—Folia radicalia bina aut terna ensiformia, petiolata longitudinaliter plicata, ad basim membranulis purpurinis collum radices amplectentibus convoluta.—Scapus solidus subpedalis, erectus, spatula membranacea monopylla lateraliter dehiscens ad extremitatem cinctus. Flores nivei bracteolati spica tyrsioidea elegantissime dispositis. Bracteolae lanceolatae, ad marcescentiam ut tota planta nigricantes.—Perigonium ringens, 3-segmentis superioribus connatis, quorum duo lateralia lineis purpurinis variegata, duobus inferioribus lunulatis convergentibus eodem modo maculatis. Labellum concolor ovatum carinatum, ascendens, limbo integro, ad basim punctis ochreis maculatum, obscure calcaratum.—Gynostemum clavatum, canaliculatum, incurvum, versus apicem amplificatum. Stigma subrotundum. Anthera opercularis decidua. Pollinis massae 4 luteae, reniformes, cereaceae, supra foveam stigmatis adglutinatae. Operculum 2-loculare, acuminatum.—Capsula pyriformis 6-gona, rudimento calcaris oblique terminata. Semina plurima scobiformia.

Habitat prope Vallisoletum sub umbra arborum, aliquandove supra radices, floreteque mensibus aestivis.—Vernac. *Azucena del monte*.—*Iztactepetzacuxochill, Icohuayo, Hern. t. 1. p. 237 ed. Matr.*)

15. MAXILLARIA SUPERBA.

M. Radice tuberosa; foliis lato-lanceolatis rugatis, nervosis sub-petiolatis; floribus thyrsoides spatha cinctis.

Planta liliacea, aspectu pulcherrima.—Radix ut in precedenti. Folia lato-lanceolata, subpetiolata 3-nervosa, longitudinaliter rugata.—Scapus bipedalis spatha vera purpurascens munitus. Flores thyrsoides-spicati, lutei, maculis, punctisve coccineis variegati, bracteis membranaceis marcescentibus praecincti. Reliqua ut in *M. liliacea*, ex qua foliis, magnitudine partium, et florum coloribus differt.

Habitat in montibus prope *Vallisoletum*. Floret Augusto. Vernac. *Azuzena amarilla* (*Cozticzacatzacuchill* seu luteo, herbaceo ac florenti *Tzacuchill*, Hernan. 1. 1. pag. 237.)

SECTIO II. Anthera persistens, pollinis massa bipartita:

IX. ARETHUSA.

Perigonium subringens, segmentis conniventibus. Labellum ecalcaratum. Anthera opercularis persistens. Pollen pulvereo-granulatum, (*Pers. Ench. t. 2. p. 512.*)

16. ARETUSA TIGRIDIAEFOLIA.

A. Subterrestris; radice tuberosa; foliis nervosis ensiformibus rugatis; scapo spatha munito.

Planta liliacea, praecedentium habitu.—Radix tuberculosa, bulbo externo oblongo, fibrillis paucis incrassatis.—Folia radicalia ensiformia, nervosa, longitudinaliter rugata, versus basim squamulis foliaceis vaginata.—Scapus pedalis teres, ad apicem spatha monopylla dehiscens munitus. Flores alterni, squalidi, bracteis membranaceis marcescentibus suffultis.

—Perigonium herbaceo-fuscum, segmentis subaequalibus, 2-lateralibus angustioribus. Labellum trilobum albicans, lacinia intermedia longiore, sulcata, limbo purpurascens.—Gynostemum subcompressum, brevissimum, Anthera ovata, loculis discretis, persistens, duplicatura gynostemi operculata. Pollinis massae duae distinctae, pulvereo-granulosae. Stigma rima transversali infra antheram hians.—Capsula ignota.

Habitat prope *Vallisoletum*. Floret Julio.

PARS III.

RINEMOSPERMAE EPIDENDRAE.

Anthera opercularis bi quadri-octo-ocularis, terminalis decidua. Pollinis massae cereaceae.—Herbae parasiticae: paucissimae terrestres aut saxatiles, etc. (*Humb. nova pl. gent. et. sp. tom. 1.*)

SECTIO 1. Pollinis massulae octo.

X. BLETIA.

Perigoni; segmenta quinque subaequalia. (Duo interiora latiora) patula, oblongo-lanceolata. Labellum ecalcaratum, cucullatum, liberum, trilobum, lobo intermedio magno. Gynostemum apterum. Anthera terminales operculata. Pollinis massae octo cereaceae.—Plantae parasiticae bulbiferae. Scapi multiflori, rarius uniflori. (*Humb. ibidem.*)

1. BLETIAE EPIGEAE.

17, BLETIA PUNCTATA.

B. Subterrestris, radice tuberosa; bulbis externis subrotundis; foliis lato-lanceolatis plicatis; floribus punctatominutiatis.

Planta liliacearum habitu.—Radix; bulbi subrotundi, carnosii aut pyriformes extra terram producti, tuberculo grumoso subterraneo adnati: radiculæ cylindracea fasciculatae.—Folia radicalia quatuor vel sex lato-lanceolata, longitudinaliter plicata, versus basim membranis involuta.—Scapus longus 3-pedalis, ferrugineus, punctis rubris maculatus. Spatha membranacea, monopylla lateraliter dehiscens. Flores alterni, bracteolis acutis virescentibus cincti.—Perigonium regulare, segmentis 5-subaequalibus, cuneiformibus (ut in *Alstroemeriiis*), ferrugineo-virescentibus, punctis purpurinis variegatis. Labellum luteum, eodem modo punctatum, trilobatum, lacinia intermedia latiore, limbo undulato.—Gynostemum carinatum, incurvum, maculis rubris lineatum, Anthera operculumve ut in congeneribus.—Capsula cylindrico-clavata, fusca. Semina scobiformia.

Habitat supra arborum radices, in montibus *Irapaei*; floretque á Junio usque ad Augustum.

18. BLETIA COCCINEA,

B Subterrestris, radice tuberosa; tuberculo horizontali pediformi; foliis ensiformibus plicatis; floribus labello profunde emarginato.

Planta potius terrestris, pedalis et ultra. Radix tuberosa, com-

planata solida, pediformis, fibrilis paucis cylindraceis ad calcem tuberculi fasciculatis.—Folia radicalia duo ensiformia longitudinaliter rugata, rigida, squamulis spathaceis inferne involuta.—Scapus longus, coloratus, teres, floribus alternis. Bracteolae breves, acuminatae.—Perigonium pollicare dilute coccineum, velutinum, segmentis 5-subaequalibus ad basim lutescentibus. Labellum concolor 3 partitum, laciniis lateralibus contra gynostemum convolutis, media pendula, profunde emarginata, tribus prominentiis petaloideis plano ipsius perpendicularibus sulcata.—Gynostemum, anthera et operculum ut in congeneribus.—Capsula ignota.

Haec rarissima species habitat juxta *Tlitzium*, prope *Vallisoletum*, supra radices arborum; floret Augusto. (*Tonalcochitl*, sive *Tzacucochitl* altera *Hernand.* t. 1. p. 239 ed *Matr.*)

19: BLETIA CAMPANULATA

B. Subterrestris; radice tuberosa; foliis ensiformibus nervosis, planis; floribus subcampanulatis cernuis.

Planta pedalis, gracillima.—Radix solida grumosa horizontalis, fibrillis paucis fasciculatis.—Folia radicalia ensiformia, nervosa, plana, acuta, squamulis foliaceis ad basim vaginata.—Scapus pallido-virescens, erectus, fistulosus, floribus alternis, bracteolatis, cernuis.—Perigonium regulare subcampanulatum, purpureo-violaceum, sesquipollicare, segmentis 5-lanceolatis, subaequalibus conniventibus; duobus internis albicantibus; 3-externis crassioribus. Labellum trilobatum, alboviolaceum, laciniis lateralibus convolutis; intermedia plana protuberantiis petaloideis longitudinaliter sulcata; limbo undulato purpurascenti.—Gynostemum apterum carnosum, incurvum, antice canaliculatum. Anthera opercularis decidua octo-ocularis. Pollinis massae 8-cereaceae. Operculum petaloideum personatum. Stigma

orbiculare concavum infra antheram.—Capsula oblonga hexagona. Semina scobiformia.

Habitat prope *Vallisoletum* versus *Irapaeum* et *Acuitzium*. Floret Augusto. (*Tzacucochitl*, seu Florida *Tzautli* *Hernand.* t. 1. p. 238 ed *Matr.*)

a Bl. campanulata, *Ucinii* perigonii acuminatis: tabello concolore miniato.—Cum illa pr. *Vall.*

§ II. BLETIAE EPIDENDRAE.

20. BLETIA GRANDIFLORA.

B. Parasitica; bulbis oblongis, pyriformibus aut subrotundis; foliis lanceolatis flore minoribus: scapo uni-bifloro aut dichotomo.

Planta elegantissima.—Bulbi pyriformes oblongi, aut subrotundi crassi, bi-tri-pollicares, confertissimi, membranis ex basi prodeuntibus tecti: radicae tenaces filiformes, materia alba fungosa, spongiosave indutae.—Folia bina aut terna in singulo bulbo, lanceolata, crassa, coriacea, purpurea ferruginosa, nervia, basi scapum amplexentia, magnitudine fere florum.—Scapus cylindricus, teres purpureo-fuscus 1-2 florus aut dichotomus, floribus resupinatis.—Bractee membranaceae ad dichotomiam vel articulum scapum complectentes. Flos magnus spithameus; purpurinus elegans paululum odoratus.—Perigonium dilute purpureum segmentis 3 externis lanceolatis; duobus internis ovatis latioribus, lateraliter emarginatis; omnibus carnosovenosis, subaequalibus, patentissimis. Labellum positione floris erectum, purpureo-violaceum, ad basim et medium albicans, profunde 3-partitum; laciniis lateralibus contra gynoste-